ЗМІСТ Засідання восьме, ранкове (Середа, 11 лютого 2015 року)

Частина друга

Прийняття:	
Закону України "Про відкритість використання публічних коштів"	2
Постанови "Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2015 році"	18
Розгляд Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті" щодо посилення захисту прав позичальників" з пропозиціями Президента України	36
Заяви народних депутатів України щодо голосування	56
D	

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ВОСЬМЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 11 лютого 2015 року, 12 година 35 хвилин (Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати! Час, передбачений Регламентом на перерву, завершений. Я прошу народних депутатів України заходити в зал для продовження нашої непростої, але такої потрібної для країни роботи.

Я прошу депутатів зайти в зал і зайняти свої робочі місця. Будемо продовжувати засідання.

Ще раз прошу секретаріати фракцій повідомити про продовження роботи, а голів фракцій прошу закликати депутатів у зал. Зараз ми будемо розглядати дуже важливий проект Закону (№0949) "Про відкритість використання публічних коштів".

Шановні народні депутати, можна багато, пафосно й полум'яно говорити про боротьбу з корупцією, а можна крок за кроком робити чіткі й конкретні дії для того, щоб знищувати одну з найбільших бід у нашій державі, якою є корупція. Даний законопроект, власне, покликаний забезпечити відкритість використання публічних коштів, що стане величезним запобіжником для нечистих на руку чиновників, а також важливим заходом у боротьбі з корупцією в нашій країні.

Отже, шановні народні депутати, ми розпочинаємо розгляд проекту Закону "Про відкритість використання публічних коштів" (№0949).

Прошу підтримати пропозицію розглядати даний законопроект за скороченою процедурою.

Чи депутати готові до голосування? Депутати ще підходять в зал.

Я ставлю на голосування... Оскільки це друге читання, немає потреби використовувати скорочену процедуру.

Я оголошую до розгляду проект Закону (№0949) "Про відкритість використання публічних коштів" і запрошую до доповіді голову Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики Сюмар Вікторію Петрівну. Прошу ввімкнути мікрофон на трибуні Верховної Ради України.

Будь ласка.

СЮМАР В.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Шановні колеги! Проект Закону "Про відкритість використання публічних коштів" (№0949) було підготовлено групою народних депутатів попереднього скликання, зокрема Лесею Оробець, Андрієм Пишним, Віктором Чумаком, Оксаною Калетник. Він був прийнятий у першому читанні Верховною Радою попереднього скликання.

Над підготовкою проекту до другого читання працював Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики, який вважає, що цей законопроект потрібно прийняти в другому читанні та в цілому.

Надзвичайно прогресивний законодавчий акт. Він дає змогу нарешті зробити процес використання публічних фінансів прозорим. Фактично це реформа як у системі держзакупівель, так і взагалі у системі використання бюджетних коштів — коштів платників податків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доповідь закінчено, так?

СЮМАР В.П. Я завершую.

Вчора ввечері вам була роздана таблиця з поправками, які надійшли до комітету. Комітет ухвалив таке рішення: підтримати цей законопроект у другому читанні та в цілому з урахуванням поправок, які були надані і є в таблиці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Шановні колеги, у всіх вас є таблиця з поправками, які надійшли. Якщо в когось немає таблиці в письмовому вигляді, є електронний варіант. Секретаріат розсилає також таблиці в електронному вигляді.

Велику частину поправок комітет врахував, деякі поправки — відхилив. Згідно з Регламентом ми повинні розглянути ці поправки. Якщо автори відхилених поправок будуть наполягати на їх голосуванні, ми будемо проводити голосування. Автори поправок матимуть змогу обґрунтувати свої поправки, а голова комітету матиме змогу пояснити, чому комітет їх відхилив. Приймається така форма роботи? Приймається.

Отже, поправка 1 врахована.

Поправка 2 врахована.

Поправки 3 і 4 враховані.

Поправка 5 Помазанова не врахована.

Чи наполягає автор поправки на голосуванні?

Автор поправки не наполягає на голосуванні, і тому ми переходимо до... (Шум у залі).

Пані Олександро, після завершення розгляду всіх поправок буде надано по хвилині для виступів від фракцій для того, щоб обмінятися думками.

Поправка 8 Помазанова відхилена комітетом.

Чи автор поправки наполягає на голосуванні?

Автор поправки не наполягає на голосуванні.

Поправка 10 Помазанова відхилена комітетом.

Чи автор поправки наполягає на голосуванні?

Не наполягає.

Поправка 11 Помазанова відхилена комітетом.

Чи наполягає автор поправки на голосуванні? Не наполягає автор поправки на голосуванні.

Поправка 21 не підтримана комітетом. Автор — народний депутат Помазанов. Чи він наполягає на голосуванні цієї поправки?

Не наполягає.

Поправка 24.

Та сама історія. Я розумію, що автор не наполягає.

Поправка 26 Опанасенка відхилена.

Автор наполягає на голосуванні. Тому прошу дати слово для обґрунтування поправки народному депутатові Опанасенку. Будь ласка.

ОПАНАСЕНКО О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Шановні колеги, в остаточній редакції законопроекту визначено: "Цей закон набирає чинності з 1 січня 2015 року". Я наполягаю на врахуванні моєї поправки про те, що закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування. Разом з тими трьома місяцями, які матиме Кабінет Міністрів згідно з "Прикінцевими та перехідними положеннями" для виконання відповідних доручень, у виконавчої влади буде дев'ять місяців на те, щоб підготувати все, що необхідно, і закон запрацював до кінця 2015 року.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, голова комітету Вікторія Сюмар. Ввімкніть мікрофон.

СЮМАР В.П. Дивіться, яка логіка в контексті цієї поправки. Справа в тому, що законопроект передбачає створення єдиного веб-порталу використання публічних коштів. Кошти на це не закладені в бюджет 2015 року. Якщо буде схвалений законопроект, то вже з 1 січня 2016 року можуть бути знайдені кошти для того, щоб створювати цей веб-портал. Тобто поправка цілком логічна, може мати місце і такий підхід. Тому прошу зал визначитися голосуванням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Ми почули думку автора поправки, почули думку голови комітету, і я буду ставити на голосування цю поправку.

Отже, хто підтримує поправку 26 народного депутата Опанасенка, прошу проголосувати за.

"3a" — 174.

Дана поправка не набрала необхідної кількості голосів для підтримки.

Наступна поправка, яка відхилена комітетом, це поправка 27 народного депутата Помазанова.

Чи наполягає автор на голосуванні?

Не наполягає.

Така сама історія з поправкою 28.

Чи наполягає народний депутат Помазанов на голосуванні? Не наполягає.

Наступна поправка, яка відхилена комітетом, це поправка 31. Автор— народний депутат Опанасенко.

Чи наполягає він на голосуванні?

Не наполягає.

Поправка 33 народного депутата Помазанова. Вона відхилена комітетом. Чи наполягає автор на голосуванні?

Не наполягає.

Поправка 34 народного депутата Опанасенка.

Чи наполягає народний депутат на голосуванні?

Не наполягає. Дуже добре.

Наступна поправка, яку відхилив комітет, це поправка 36. Її автором є народний депутат Помазанов.

Чи наполягає він на голосуванні?

Не наполягає.

Ми дуже інтенсивно і добре рухаємося.

Поправка 37. Автор — народний депутат Опанасенко.

Чи наполягає народний депутат на голосуванні?

Не наполягає.

Поправка 38 Опанасенка.

Не наполягає.

Поправка 39.

Не наполягає.

Таким чином, ми розглянули всі поправки до даного законопроекту.

Заключне слово має голова комітету Вікторія Сюмар.

СЮМАР В.П. Колеги, нам все-таки доведеться ще голосувати, тому що згідно з проектом закону фактично заднім числом закон має набрати чинності. Нам треба врегулювати питання, коли закон має набрати сили. Тобто або ми повертаємося до поправки депутата Опанасенка (я б дуже просила головуючого це зробити) про те, що закон набирає чинності через півроку з дня його опублікування, або голосуємо варіант — з 1 січня 2016 року. Є дві пропозиції, які треба поставити на голосування. Бо без врегулювання цього питання закон не зможе запрацювати. Це буде нонсенс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Зараз ми обміняємося думками, але перед тим я хочу сказати важливу річ. Даний закон і так не дуже швидко почне діяти, тому що у березні—червні має бути створена спільно з Кабміном підзаконна база. Орієнтовно в березні—червні (є попередні обіцянки) Світовий банк виділить транш у сумі 400 тисяч євро на створення того веб-порталу. Потім буде проведений тендер. Тобто якщо ми визначимо, що закон діє з дати його прийняття, він найвірогідніше запрацює наприкінці цього року — на початку наступного року. Тому надмірне відтягування дати набрання чинності законом насправді буде відтягуванням на дуже довгий час моменту, коли він запрацює. Тому я рекомендував би, щоб ми, визначаючи дату набрання чинності законом (якщо будуть наполягати фракції, ми повернемось), все-таки орієнтувалось не на те, щоб це було через півроку, а щоб цей закон почав діяти відразу після його прийняття в сесійній залі.

Прошу, фракції мають по одній хвилині для виступів.

Від фракції "Блок Петра Порошенка" Микола Томенко. Будь ласка.

ТОМЕНКО М.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка"). Прошу передати слово Сергію Мельнику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, слово передається Мельнику.

МЕЛЬНИК С.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №187, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги, у мене є техніко-юридична поправка для того, щоб цей закон почав швидше працювати. Щодо 95 відсотків цієї інформації існують форми, встановлені законодавством України. Щоб Кабінет Міністрів не затверджував нові форми, я пропоную в статті 3 слова "за формами, затвердженими Кабінетом Міністрів України" замінити словами "за формами, встановленими законодавством України". Це дозволить використати форми, які затверджуються Держказначейством, Мінфіном. Їх можна буде доповнити новими для додаткової інформації, якої потребуватиме споживач. Даний варіант для того, щоб цей закон швидше запрацював.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від фракції "Народний фронт" Олег Медуниця. Він перший підняв руку.

МЕДУНИЦЯ О.В. Дякую. Шановні колеги! Фракція "Народний фронт" одноголосно підтримає даний проект закону. Це реальна реформа, за яку ми сьогодні в залі можемо проголосувати. Звичайно, хотілося б, щоб цей закон набрав сили раніше. В цьому плані поправка колеги з фракції "Самопоміч" не позбавлена здорового глузду. Дуже прикро, що ми її не підтримали. Якщо можна, давайте повернемося до цієї поправки. Якщо ні, тоді я пропоную всім підтримати цей проект закону із абсолютно слушною поправкою колеги Мельника.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже вам.

Будь ласка, від фракції "Батьківщина" слово надається Олександрі Кужель. Пані Олександро, вам урочисто надається слово. Будь ласка, висловіть свою думку.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Шановний пане головуючий! По-перше, ми порівняли законопроект, який нам розданий, і законопроект, який оприлюднений на сайті. Вони не відповідають один одному.

По-друге, звертаю увагу на 72-у позицію в проекті закону. Автори вносили зміни до Закону "Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності": слова і цифри "5 мільйонів гривень, а робіт — 10 мільйонів гривень" замінити словами і цифрами "2,5 мільйона гривень, а робіт — 5 мільйонів гривень". Раптом з'являється поправка пані Сюмар у розріз із змінами, які дали автори: цифру і слова "1 мільйон

гривень" замінити цифрами і словами "2,5 мільйона гривень". Тобто мова йде про збільшення. Ми подивились, чого воно стосується. Підприємств, які беруть гроші з бюджету України. Ця поправка внесена не до того положення, яке прийнято в першому читанні, а до зовсім іншого, але вона врахована і записана в правій колонці таблиці.

Тому я дуже прошу бути уважними, перед тим як проголосувати цей законопроект. Все ж таки він не відпрацьований юридично і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від фракції Радикальної партії слово надається Олегу Ляшку. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Фракція Радикальної партії підтримує проект Закону "Про відкритість використання публічних коштів". Ми за нього будемо голосувати. Це вкрай важливий проект закону, який передбачає можливість громадськості контролювати використання бюджетних коштів. Адже саме через тендерні процедури мільярди виводяться в тінь, переводяться в готівку, саме з них сплачуються хабарі, відкати і все інше. Тому громадяни України мають право знати про ці договори, про вартість наданих послуг, обсяги затвердженого та фактичного фінансування, суми платежів, кількість закупленого товару, його використання. Це дасть можливість зробити процедури державних закупівель прозорими. Йдеться, як я розумію, про кошти не лише державного бюджету, а й місцевих бюджетів. Це вкрай важливий законопроект. Він дає можливість зробити прозорим використання бюджетних коштів. Оце і є реальна боротьба з корупцією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за позицію.

Від фракції "Самопоміч" слово надається Єгору Соболєву. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Колеги! "Самопоміч" буде голосувати за кожен проект закону, яким передбачається надання платникам податків більше інформації про те, як витрачаються їхні гроші. Ми всі за це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Ще надамо слово представнику "Опозиційного блоку" Юрію Павленкові для висловлення альтернативної позиції. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Опозиційний блок"). Шановний головуючий! Шановні колеги! "Опозиційний блок" підтримує даний законопроект. Ми вважаємо, що він є важливим саме для того, щоб ми змогли зберегти мільярди коштів, які потім будуть використані на соціальні потреби наших громадян.

Також я повинен зазначити, що, виявляється, можна розглядати законопроекти в другому читанні відповідно до закону про Регламент і відповідно до процедури. То хотів би подякувати комітету за те, що він якісно підготував законопроект до другого читання.

Що стосується дискусійної поправки, то наша позиція така. Закон мав би набрати чинності з дня його опублікування. І хай Кабінет Міністрів швидко створює цей сайт і приводить свої нормативно-правові акти у відповідність до цього закону. Разом з тим, розуміючи, що нинішній Кабінет Міністрів не може і не вміє швидко і якісно працювати, ми готові підтримати будь-яку поправку щодо набрання чинності даним законом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я хочу відреагувати на зауваження пані Кужель. Закон, який згадувався, прийнято в 2012 році. До нього були внесені зміни в 2014 році, згідно з якими з'явилися нові цифри. Тут просто є впорядкування і приведення законопроекту у відповідність до чинного законодавства.

Щодо тих поправок, які прозвучали в залі, надасть пояснення ще голова комітету Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П. Шановні колеги! Нам важливо зараз з'ясувати питання щодо введення закону в дію, тому що так, як є в тексті проекту закону: 1 січня 2015 року, очевидно, що не може бути.

Тому я все-таки дуже прошу вас повернутися до голосування поправки Олександра Опанасенка, яка передбачає, що закон набирає чинності з дня його опублікування. Давайте проголосуємо за це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую за пропозицію.

Прошу голову комітету дати коментар з приводу зауважень пані Кужель. Будь ласка, прокоментуйте позицію пані Кужель.

СЮМАР В.П. Поправка 35, дійсно, стосувалася приведення проекту закону у відповідність із чинним Законом "Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності". Можна ставити її на голосування для підтвердження. Не бачу проблеми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приймається.

Тепер організовуємо роботу таким чином, шановні народні депутати України. Отже, перше, що нам необхідно зробити (і це є консолідована позиція всіх, хто виступав під час обговорення): повернутися до поправки 26 народного депутата Опанасенка і підтримати її.

Я прошу зал сконцентруватися і проголосувати за повернення до розгляду поправки 26 народного депутата Опанасенка. Прошу ввімкнути систему для голосування.

"3a" — 233.

СЮМАР В.П. Дякую, колеги.

Було зауваження Олександри Кужель щодо поправки 35, яку комітет врахував. Я наголошую, у чинному Законі України "Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності" від 24.05.2012 року частина третя статті 2 є в редакції закону №1197–VII від 2014 року, тобто вона зазнала суттєвих змін. Ця поправка фактично приводить текст проекту закону у відповідність до нової редакції частини третьої статті 2 згаданого закону. Це було погоджено експертами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Під час розгляду ми не практикуємо надання слова для репліки. Але в даному випадку, будь ласка, ви маєте слово для репліки з приводу цієї поправки.

КУЖЕЛЬ О.В. Це важливе питання, бо буде тяжко запустити в дію цей закон. Подивіться, будь ласка, пані Сюмар, які зміни записані в лівій колонці. Ви внесли свою поправку до того абзацу частини третьої статті 2, який торкається підприємств приватної власності, і пропонуєте збільшити їм поріг відкритості публічних коштів. Щойно ми зателефонували і з'ясували, що в чинному законі для приватних фірм цей поріг становить 1 мільйон. Тому я дуже прошу уважно підійти до цієї поправки і проголосувати за те, щоб поріг відкритості публічних коштів для приватних підприємств було залишено на тому рівні, як це є в чинному законі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Зараз ми проголосуємо. Я просто нагадаю народним депутатам, що ми повернулись до поправки 26. Тепер ми повинні її підтвердити. А потім перейдемо до поправки 35. Згода?

Отже, зараз ми голосуємо щодо підтвердження поправки 26. Прошу депутатів підтримати народного депутата Опанасенка і підтвердити його поправку. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Будь ласка.

"3a" — 261.

Дякую.

Тепер прошу голову комітету Вікторію Сюмар остаточно сформулювати пропозицію щодо поправки 35.

СЮМАР В.П. Я так розумію, що є пропозиція народного депутата Кужель залишити поріг— 1 мільйон гривень. Правильно?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Поставити на голосування для підтвердження...

СЮМАР В.П. Пропозиція головуючому: поставити поправку на голосування для підтвердження залом. Якщо не буде підтверджено, лишається той варіант, що був.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приймається.

Отже, я ставлю на голосування поправку 35 для підтвердження. Хто підтримує пропозицію про підтвердження цієї поправки і внесення її в тіло проекту закону, прошу проголосувати. Будь ласка.

"3a" — 60.

Дякую. Поправка не набрала необхідної кількості голосів.

СЮМАР В.П. Так, залишається перша редакція. Цілком згодна з вами. В принципі, це можна сприйняти. Це абсолютний компроміс.

Я перепрошую, є ще поправка народного депутата Мельника, яку він вніс з голосу. Я так само просила б головуючого, хоч ця поправку вчасно не надійшла до комітету і не була розглянута комітетом, поставити її на голосування. А зал прошу підтримати пропозицію внести зміни до статті 3 та передбачити, що інформація надається за формами, встановленими законодавством України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для роз'яснення слово надається Юрію Віталійовичу Луценкові.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Прохання зробити виняток і підтримати цю поправку, яка дійсно запізно внесена, з однієї причини: закон встановлює, які дані і як треба надавати. Аби, не дай Бог, дитячим садкам, школам, маленьким підприємствам не придумали нові форми звітності, ми просимо просто написати: це стосується встановлених законодавством форм звітності. Тоді чиновництво не зможе плодити нові й нові форми звітності. Крапка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за позицію.

Я поставлю на голосування дану поправку, яка була зачитана, і відповідно Апарат зможе її включити в тіло проекту закону, але лише після того, як остаточно визначаться депутати.

Ставлю на голосування поправку, яка була оголошена з місця народним депутатом Мельником. Хто підтримує цю поправку, прошу проголосувати. Будь ласка, прошу визначатися.

Дана поправка підтримана більшістю залу. Дякую за позицію.

Ми маємо перейти вже до остаточного голосування, але настійливо просить слово пані Олександра Кужель. Ще раз надаємо їй слово. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні колеги, я ще раз прошу уваги. У поправці 35 до законопроекту пропонується записати "2,5 мільйона гривень" замість "1 мільйон гривень". Ми зараз повинні підтвердити, що залишається поріг не 2,5 мільйона гривень, а 1 мільйон гривень, що відповідає чинній редакції Закону "Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності".

Я прошу, щоб у стенограмі було зафіксовано, що законопроект у цій частині залишається в редакції, яка відповідає чинному закону: 1 мільйон гривень і 5 мільйонів гривень, а не 2,5 мільйона гривень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, голова комітету. Репліка.

СЮМАР В.П. Просимо врахувати. Цілком погоджуємося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги народні депутати! Ми змогли визначитись щодо всіх поправок, які прозвучали. Товариство, я наголошую, що була довга і кропітка робота над цим законопроектом. Внесення поправок з місця дозволяється як виняток. Ми вже зробили це щодо поправки Мельника. Але є ще одна пропозиція (сподіваюсь, вона остання), яку просять озвучити з місця.

Будь ласка, ввімкніть мікрофон Гордєєва.

ГОРДЄЄВ А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, партія "Блок Петра Порошенка"). Шановні колеги, доброго дня! Ви всі знаєте, що в нас колись була

Тендерна палата. Я чітко пам'ятаю, як Юлія Володимирівна у свій час ліквідовувала Тендерну палату і боролася з нею, бо це було викачування публічних коштів. Тому є пропозиція в "Прикінцевих та перехідних положеннях" у тій частині, де є доручення Кабінету Міністрів України, слова "прийняти рішення про визначення суб'єкта, уповноваженого адмініструвати єдиний веб-портал використання публічних коштів" замінити словами "визначити на конкурентних засадах суб'єкта, уповноваженого адмініструвати єдиний веб-портал використання публічних коштів".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, голова комітету. Коментар.

СЮМАР В.П. Це має бути повноваження Міністерства економіки.

Цей проект закону розглянутий з дотриманням усіх процедур. Над ним дуже довго працював комітет у повній відповідності до Регламенту. Ми щойно врахували максимально всі слушні пропозиції. Але немає межі досконалості. Пропонується реальна реформа. Дякую всім фракціям за підтримку. Фракція "Народний фронт" і Прем'єр-міністр за відкритість українського уряду. Давайте цей курс підтримаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я підтримую голову комітету, так, відбувається кропітка, професійна і системна робота над кожним законопроектом. Підтримуючи поправки з голосу, ми можемо просто змінити саму суть законопроекту. Тому прошу надалі активність проявляти під час розгляду законопроекту не тільки в залі, а й у комітетах.

Зараз я хотів би, щоб ви всі підготувались до голосування проекту закону. Я пропоную проголосувати законопроект у другому читанні і в цілому з тими поправками, які були проголосовані в залі.

Ставлю на голосування проект Закону "Про відкритість використання публічних коштів" (№0949) для прийняття у другому читанні і в цілому з урахуванням підтриманих залом поправок. Шановні народні депутати, зробимо крок до боротьби з корупцією. Прошу підтримати. Прошу проголосувати.

"За" — 289 *(Оплески)*.

Дуже вам дякую за таку потужну підтримку. З такою підтримкою парламенту корупція не має шансів у цій країні. Дякую вам.

Переходимо до розгляду проекту Постанови (№1752) "Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2015 році". Теж друге читання.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань культури і духовності Княжицького Миколу Леонідовича. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова Комітету Верховної України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Дякую. Шановні народні депутати! Як ви розумієте, в ситуації, коли наша країна перебуває фактично у стані війни, для нас надзвичайно важливо правильно ставитися до нашого минулого і правильно дивитися в наше майбутнє, яке без минулого є неможливим. Я не займатиму багато часу, лише скажу, що, готуючи цей проект постанови, ми керувалися указом Президента України, в якому визначено, що пам'ятні дати історичних подій, ювілеї підприємств, установ і організацій державної форми власності відзначають у 50-ту річницю, ювілеї та вшанування пам'яті видатних людей — в день п'ятидесятиріччя з дня народження. Наступні відзначення пам'ятних дат історичних подій, ювілеїв підприємств, установ і організацій проводяться не раніш як через 25 років, ювілеїв та вшанування пам'яті видатних людей — 10 років. Це не виключає можливості для підприємств, установ і організацій, які не підпадають під вказаний критерій, відзначати свої ювілеї за погодженням з центральними (місцевими) органами виконавчої влади, залежно від підпорядкованості.

Комітет довго працював над цим проектом постанови. Як ви пам'ятаєте, ми відійшли від практики голосувати за кожну дату окремо. Було визначено і повідомлено всім фракціям, що пропозиції до другого читання подаються в комітет до 10-ї години п'ятниці. На жаль, пропозиції надходили й пізніше. Комітет бере на себе зобов'язання пропозиції, які надійшли пізніше, все одно врахувати і підготувати відповідний проект постанови.

До проекту постанови, який розглядається зараз і є у вас, ми включили майже всі ваші пропозиції, зробивши виняток навіть для декількох пропозицій, які не відповідали визначеним критеріям. Зокрема, це пропозиція про відзначення 95-річчя від дня народження Амет-хана Султана, відомого кримськотатарського льотчика-випробовувача. Нам здається вкрай важливим підтримати кримськотатарський народ.

Я вважаю, що варто підтримати, можливо, навіть всупереч рішенню комітету, ще ряд пропозицій щодо ювілеїв, які мають, з моєї точки зору і з точки зору членів комітету, загальнонаціональне значення. Це пропозиція (поправка 14) народного депутата Мосійчука про відзначення 110-річного ювілею з дня випуску на Наддніпрянщині першої україномовної газети "Хлібороб"; пропозиція (поправка 15) народного депутата Чижмаря про відзначення 90 років з дня заснування Спілки української молоді; пропозиція (поправка 29) народного депутата Миколи Томенка про те, щоб розділ ІІ додатку доповнити таким абзацом: "2 травня — 175 років з дня народження Марка Кропивницького". Мені здається, що це досить важливі пропозиції.

Є ще одна пропозиція, яку я вношу з голосу як свою, відзначити 75-річчя з дня заснування державного вищого навчального

закладу — Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Ми включили до проекту постанови все, що можливо було включити. Те, що ми не включили, буде включено, як я вже сказав, в інший проект постанови. Комітет ще проведе засідання, і ми будемо намагатися врахувати всі пропозиції. Прошу підтримати внесений проект постанови в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Миколо Леонідовичу.

Ми будемо розглядати кожну відхилену поправку. Якщо виникне дискусія, ви зможете висловити позицію комітету, і ми проголосуємо.

Згідно з Регламентом розпочинаємо розгляд поправок, які були відхилені.

Поправка 2 народного депутата Вознюка.

Чи наполягає автор поправки на голосуванні?

Не наполягає.

Так само відхилена комітетом поправка 7 народного депутата Вознюка.

Чи наполягає автор поправки на голосуванні?

Не наполягає.

Поправка 11 народного депутата Бурбака відхилена комітетом.

Чи наполягає пан Бурбак на голосуванні?

Наполягає. Дуже добре.

Я прошу надати слово Максиму Бурбаку для виступу в підтримку своєї поправки. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія "Народний фронт"). Доброго дня! Я наполягаю

на голосуванні поправки 11, тому що відзначення 140 років з дня заснування такого класичного університету, як Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, думаю, відповідає суті цього проекту постанови. Будь ласка, поставте на голосування поправку 11.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу голову комітету прокоментувати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Комітет відхилив цю поправку як таку, що не відповідає критеріям, визначеним в указі Президента України, який я згадував, оскільки ми все ж таки хочемо якось впорядкувати відзначення пам'ятних дат і ювілеїв. Для відзначення ювілеїв установ визначена кратність — не раніше як через 25 років. Але мова йде про справді визначний заклад, тому я як голова комітету прошу підтримати поправку 11 Бурбака.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 11 народного депутата Бурбака. Прошу народних депутатів підтримати дану поправку. Прошу голосувати. Будь ласка.

"3a" — 163.

Вітаю народного депутата. Поправка підтримана.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Не підтримана, 163 голоси.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А 163? Поправка не підтримана. Перепрошую. Я не подивився на табло.

Наступна поправка 13 народного депутата Вознюка. Вона відхилена комітетом.

Чи наполягає автор поправки на голосуванні?

Не наполягає.

Поправка 12 народного депутата Курила. Комітет її відхилив.

Будь ласка, ввімкніть мікрофон народного депутата Курила. Вам надається слово для аргументації своєї поправки.

КУРИЛО В.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ №113, Луганська область, самовисуванець). Шановні колеги! Я пропоную відзначити 130-річчя від дня заснування Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Це найстаріший політехнічний вуз України. Можливо, ця пропозиція і не відповідає визначеному в указі Президента критерію відзначати ювілеї установ через 25 років, але в додатку є ювілеї, які також не відповідають цьому критерію. Якщо ми говоримо про загальну тенденцію, тоді давайте пропонувати тільки ті ювілеї, які відповідають критеріям: через 25 років — для установ, організацій і підприємств, через 10 років — для особистостей. Але ж додаток складено без дотримання цих критеріїв. Я вважаю, що це неправильно, і наполягаю на тому, щоб ювілей цього вищого навчального закладу було відзначено. Прошу колег підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу, пояснення голови комітету.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Як я вам сказав, ми керувалися чіткими критеріями. За пропозицією Українського інституту національної пам'яті деколи від цих критеріїв були відхилення. Я особисто цю практику не підтримую, як правило, за винятком пропозицій щодо ювілеїв, які справді мають загальнонаціональне значення. Наприклад, вшанування пам'яті героя кримськотатарського народу, відзначення ювілейної дати виходу першої української газети. Що стосується вищих навчальних закладів, то ми керувалися принципом: має бути рівний підхід до всіх. Тому комітет цієї пропозиції не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз я поставлю на голосування...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. З приводу поправки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голосуванням зможете визначитись. Зараз будемо голосувати.

Будь ласка, Олег Ляшко. Коментар. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні колеги депутати, я звертаюсь до вас з проханням підтримати пропозицію колеги Курила про відзначення річниці заснування Харківського політехнічного інституту. До речі, моя перша освіта пов'язана з Харківським педагогічним університетом імені Григорія Сковороди — найстарішим вищим навчальним закладом в Україні. Я переконаний, що, зважаючи на політичну ситуацію в країні, на патріотичні настрої жителів міста Харкова, на потребу об'єднання країни і підтримки наших земляків харків'ян, ми маємо проголосувати за врахування цієї поправки. Прошу депутатів бути свідомими. За Харків! За Україну!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Депутати змогли висловити свої думки з приводу цієї поправки.

Отже, я ставлю на голосування поправку 12, яку подав народний депутат Курило. Прошу проголосувати за її підтримку. Будь ласка.

"3a" — 194.

Дякую. Поправка не набрала необхідної кількості голосів.

Переходимо до розгляду поправки 14 народного депутата України Ігоря Мосійчука. Як я розумію, він наполягає на тому, щоб ми її розглянули. Я правильно розумію?

Будь ласка, слово для аргументації надається народному депутату Ігорю Мосійчуку.

МОСІЙЧУК І.В. Я наполягаю на врахуванні своєї поправки, тому що в час, коли Україна зазнає російської агресії, відзначення ювілейного випуску в Російській імперії першої україномовної газети, яка була заборонена царським режимом, є надзвичайно важливим. Якщо наше Міністерство інформації не працює, то нехай хоча б Верховна Рада покаже, що треба пропагувати українські цінності, українську пресу, українську ідею. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Коментар голови комітету.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановні народні депутати! Ця поправка Мосійчука теж не відповідає визначеним критеріям, але я просив би вас всіх зараз спільно проголосувати за її врахування, тому що підтримати українське слово, яке тоді було на окупованих територіях, означає підтримати українське слово, яке зараз є на окупованих територіях. Прошу вас підтримати цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене теж є прохання: зібратися і підтримати всім залом поправку 14. Минулого разу у величезній мірі через цю поправку виникла дискусія стосовно проекту постанови.

Прошу народних депутатів сісти на свої робочі місця, підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування поправка 14 народного депутата Мосійчука. Прошу підтримати. Будь ласка.

"3a" — 211.

Як я розумію, не всі встигли проголосувати. Тому я прошу народних депутатів, які залишаються в кулуарах, повернутися на свої робочі місця, для того щоб ми змогли голосувати ефективно й дієво. Я пропоную повернутися до голосування цієї поправки. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Я ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду поправки 14 народного депутата Мосійчука. Прошу голосувати за повернення до розгляду поправки 14. Будь ласка.

"3a" — 219.

Будь ласка, слово має голова комітету.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я хочу як голова комітету сказати, що ми керувалися як напрацюваннями, які стали традиційними у Верховній Раді, так і критеріями, визначеними в указі Президента. Я бачу, що є потреба дещо змінити ці критерії і підготувати наступний проект постанови, після того як ми проголосуємо цей. Я думаю, що ми знайдемо спосіб відзначити особливо такі визначні дати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую. Я теж розраховую, що ми зможемо це питання врегулювати.

Переходимо до розгляду поправки 17 народного депутата Вознюка.

Чи наполягає автор поправки на її голосуванні?

Не наполягає.

Наступна поправка 19 народного депутата Вознюка.

Наполягаете?

Не наполягае.

Поправка 20 народного депутата Бурбака відхилена комітетом.

Максим Бурбак наполягає на розгляді своєї поправки, і я надаю йому слово для аргументації. Будь ласка, Максим Бурбак.

БУРБАК М.Ю. Шановні депутати! Прошу вас підтримати цю поправку, тому що дуже важливо відзначити в цьому році 75 років з дня утворення Чернівецької області. Ми зараз всі воюємо за єдину і унітарну державу Україну. А Чернівецька

область у 1940 році увійшла до складу України. Таку подію треба відзначити. Вона не є подією регіонального масштабу. Я впевнений, це подія державного масштабу. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу, коментар голови комітету.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Комітет не мав практики врахування пропозицій вшановувати річниці стосовно областей, районів, міст і сіл. Враховуються лише пропозиції щодо подій загальнодержавного значення. Безумовно, згадана подія надзвичайно важлива. Але тими критеріями, якими ми керувалися і які розробили спільно з Українським інститутом національної пам'яті, не передбачено відзначати ювілеї, які стосуються областей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу депутатів визначитися шляхом голосування.

Ставиться на голосування поправка 20 народного депутата Бурбака. Хто підтримує цю поправку, прошу голосувати за. Прошу ввімкнути систему для голосування. Будь ласка.

"3a" — 176.

На жаль, поправка не набрала необхідної кількості голосів.

Наступна відхилена поправка 21. Народний депутат Вознюк наполягае?

Не наполягає. Дуже добре.

Ще одна поправка народного депутата Вознюка, яка відхилена. Це поправка 22. Він теж не наполягає на врахуванні своєї поправки.

Поправка 23. Народний депутат Вознюк наполягає чи ні?

He наполягає. Дуже добре. Це дає нам змогу рухатися швидше.

Поправка 24 народного депутата Вознюка.

Не наполягає.

Поправка 25 народного депутата Демчака відхилена комітетом.

Чи наполягає автор поправки?

Не наполягає. Дуже добре.

Поправка 26 народного депутата Бурбака відхилена.

Чи наполягає автор поправки на голосуванні?

Не наполягає.

Переходимо до розгляду поправки 27, автор якої є народний депутат Демчак. Вона комітетом відхилена.

Чи наполягає автор?

Не наполягає.

Залишилося розглянути ще декілька поправок.

Поправка 28 народного депутата Батенка. Автор не наполягає. Він завчасно попередив мене про це.

Поправка 29 народного депутата Томенка. Він наполягає на розгляді своєї поправки.

Прошу. Слово для виступу надається Миколі Томенкові.

ТОМЕНКО М.В. Шановні колеги! Я підтримую підхід комітету і хочу уточнити. Микола Леонідович сказав, що підтримує ідею відзначення 75-річчя Прикарпатського національного університету, який утворювався як Станіславський вчительський інститут. Це пропонується в моїй поправці 18. Вона підтримана, на щастя. Таким чином, її не треба голосувати.

Незважаючи на те що в залі мало депутатів, я все-таки хотів би попросити підтримати поправку 29. Тут як? Указ Президента за буквою — правильний, а за принципом — неправильний. Я пропоную відзначити 175 років з дня народження Марка Кропивницького. За логікою указу Президента наступні вшанування пам'яті видатних людей проводяться не раніш як через 10 років. Цей проміжок — мінімум мініморум. Найкраще було б, щоб він становив 25 років. Тобто вшановуємо 50-річчя, потім — 75 років,

100 років і так далі. Тоді б ми відзначали ювілеї, так би мовити, вищого ступеня, ніж ті, які настають через 10 років.

Враховуючи те, що Марко Кропивницький — засновник сучасного українського театру і визначний громадський діяч, просив би змобілізуватися і підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, голова комітету.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Просив би теж підтримати цю поправку. Як я вже говорив, ми уточнимо, виходячи з нашого досвіду, правила, якими ми будемо керуватися, пропонуючи до відзначення визначні дати, щоб це питання регулювалося не лише указом Президента, а й рішенням Верховної Ради і в майбутньому не виникало казусів щодо цих пропозицій.

Прошу підтримати поправку народного депутата Томенка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вона потребує голосування? Бо автора поправки говорив, що не потрібно голосувати. Потребує голосування, так?

Я прошу підготуватися до голосування, бо в залі не аж так достатньо депутатів.

Я ставлю на голосування поправку 29 народного депутата Томенка. Прошу підтримати дану поправку. Прошу проголосувати.

"3a" — 196.

Поправка не набрала достатньої кількості голосів.

Ми зараз запросимо депутатів до залу і повернемось до голосування. Це фактично передостання поправка. Я прошу народних депутатів, які перебувають в кулуарах, повернутися в зал. Також я звертаюсь до голів фракцій з проханням підвищити рівень дисципліни у фракціях, закликати депутатів з кулуарів, з буфету повернутися в зал для голосування. Бо в даному випадку ми провалюємо поправки тільки через те, що депутати не виконують своїх безпосередніх обов'язків на робочих місцях.

Я ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду поправки 29, поданої народним депутатом Томенком. Прошу народних депутатів проголосувати.

"3a" — 211.

Пропозиція не набрала необхідної кількості голосів.

Давайте розглянемо останню відхилену поправку, а потім обміняємося думками від фракцій. Згода?

Отже, поправка 33 народного депутата Курила, яка відхилена комітетом і яку ми маємо розглянути.

Автор наполягає на її розгляді?

Наполягає.

Я прошу надати слово для обґрунтування поправки народному депутату Курилові. Будь ласка.

КУРИЛО В.С. Шановні колеги! Пропонується відзначити 160-ту річницю з дня народження Івана Павловича Осипова. Він був ректором Харківського технологічного інституту. Мені незрозуміло, чому комітет відмовив. Адже ювілей — 160 років відповідає принципу щодо десятирічного терміну між черговими відзначеннями ювілеїв. Це видатний вітчизняний вчений-хімік, заслужений професор. Будь ласка, сконцентруйтесь і підтримайте цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую. Прошу, голова комітету.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Комітет не підтримав цієї поправки, оскільки за весь час існування даного вищого навчального закладу на посаді ректора працювали десятки людей. Як правило, ректори вищих навчальних закладів — це визначні вчені. Ніколи не практикувалось відзначати ювілеї кожного ректора вищого навчального закладу. До того ж Український інститут національної пам'яті не зазначив, що саме в цього ректора були визначні

заслуги порівняно з іншими шановними ректорами даного вищого навчального закладу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую за роз'яснення.

Я ставлю... Стосовно даної поправки, так?

Я надаю слово для коментаря щодо даної поправки ще Лілії Гриневич. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ГРИНЕВИЧ Л.М. Шановні колеги! Ми чуємо, що дуже багато поправок, які не підтримані, стосуються ювілеїв вищих навчальних закладів і особистостей, які займалися наукою чи освітою. На жаль, ці пропозиції не розглядались у Комітеті з питань освіти і науки. Якби вони розглядались у комітеті, ми дали б для Комітету з питань культури і духовності достатньо аргументів щодо необхідності прийняття проекту постанови. Тому в мене є конструктивна пропозиція. Якщо зараз ці поправки не будуть підтримані залом, підготувати ще один проект постанови консолідовано комітетам з питань освіти і науки та з питань культури і духовності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за вашу слушну думку. Проте кожну поправку, на голосуванні якої наполягає депутат, ми маємо поставити на голосування.

Я ставлю на голосування поправку 33 народного депутата Курила. Прошу визначитися шляхом голосування.

"3a" — 159.

Дякую. Поправка не набрала необхідної кількості голосів.

Критично мало народних депутатів у залі. Є необхідність ще обмінятись думками? Чи спробуємо проголосувати в цілому?

Я прошу всіх народних депутатів зайти в зал, тому що під загрозою голосування важливого законопроекту. Оголосіть, щоб депутати з кулуарів, з буфетів зайшли в зал для голосування.

Заключне слово щодо даного законопроекту надається голові комітету пану Княжицькому.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Шановні народні депутати! Мені здається, що надзвичайно важливо підтримати цей перелік визначних дат для того, щоб ми вшанували наших достойних людей, подякували працівникам українських установ і організацій, які протягом десятків років творять історію нашої країни. Очевидно, що той перелік, який ми пропонуємо підтримати, не є вичерпним. Щойно ми зрозуміли, що є багато інших пропозицій, що критерії недостатньо чіткі. Ми в Комітеті з питань культури і духовності ці критерії доопрацюємо, запропонуємо вам до підтримки і внесемо ще один проект постанови. Просив би зараз цей проект постанови підтримати в цілому, оскільки інакше для частини вищих навчальних закладів, державних установ просто минуть їхні дати, визначені для святкування. Підтримайте, щоб люди могли нормально відзначити свої ювілеї.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую комітету за професійну і якісну роботу. Дякую залу за професійне обговорення.

Я ставлю на голосування проект Постанови "Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2015 році" для прийняття в другому читанні і в цілому. Прошу народних депутатів визначитися шляхом голосування і підтримати проект постанови №1752. Будь ласка.

"3a" — 223.

Не всі народні депутати встигли повернутися в зал. Не спрацювали картки в кількох народних депутатів. Тому я прошу сконцентруватися, відповідально підійти до прийняття проектів законів як свого безпосереднього обов'язку. Прошу тих, хто ще не дійшов до свого робочого місця, дійти і підготуватися до голосування.

Ми почекаємо, пане Ігорю, ви наближаєтесь. Пане голово фракції, будь ласка, займіть робоче місце.

Прошу всіх сконцентруватись і підготуватись до голосування.

Я ставлю на голосування пропозицію про повернення до голосування законопроекту №1752 — проекту Постанови "Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2015 році". Прошу проголосувати за повернення до голосування. Будь ласка.

"3a" — 223.

Будь ласка, обміняємося думками. По хвилині.

Будь ласка, Сергій Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. "Батьківщина". Шановні колеги, що ми робимо?! Ми можемо образити харків'ян, чернівчан, працівників університетів — кого завгодно. Нехай до завтра комітет доопрацює цей законопроект, врахує поправки, які були подані, і завтра проголосуємо суцільний текст, поставивши в порядок денний це питання одним із перших. І ніяких проблем не буде. Голосуються поправки. Автор вважає, що його пропозицію треба врахувати. Але ж це торкається не тільки автора поправки, а цілих колективів. Подивіться ще раз всі пропозиції і приведіть їх у відповідність. А завтра все проголосуємо. Ну які тут питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надаю слово народному депутату Капліну. Прошу ввімкнути мікрофон.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ №144, Полтавська область, партія "Блок Петра Порошенка"). Шановні виборці неприсутніх у залі народних депутатів України! Я дуже прошу кожного з вас окремо, знаючи, що у вас є телефони тих депутатів: хоч ви їх приведіть з вулиці, повитягуйте з буфету, з кулуарів, якщо це не виходить у головуючого, керівників фракцій, щоб забезпечити голосування.

Але страшніше навіть не це. У залі сидить Гонтарева. Долар коштує 28 гривень, бензин — 20 гривень. Цих депутатів так само не буде, коли в залі відбуватиметься відповідне обговорення, але вони будуть волати в усіх ЗМІ про те, як вони турбуються про курс національної валюти.

Шановні виборці, будь ласка, хоч налигачем приведіть сюди своїх депутатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу тільки наголосити, що забезпечення дисципліни народних депутатів — це не є зобов'язання ні головуючого, ні президії, а є зобов'язання політичних партій, які брали відповідальність на виборах і говорили про те, що ніколи-ніколи не буде такого, щоб депутати від їхніх політичних сил не ходили на засідання. І тому я дуже прошу голів фракцій закликати до дисципліни своїх депутатів, змусити їх ходити на роботу і виконувати покладені на них безпосередньо обов'язки.

Репліка. Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Хочу повідомити українським громадянам, що фракція Радикальної партії в повному складі бере участь у роботі Верховної Ради. Ми вважаємо абсолютно безвідповідальним, коли в умовах війни парламент не може приймати важливі рішення через те, що депутати не проявляють відповідальності і політичної свідомості.

Більше того, наступним ми маємо розглядати питання про подолання президентського вето на закон щодо мораторію на стягнення житла у валютних позичальників. Вкрай важливий закон, його чекає величезна кількість людей в Україні.

Тому я закликаю проголосувати за прийняття проекту постанови про відзначення пам'ятних дат і перейти до подолання вето Президента з тим, щоб захистити українських громадян. Депутати, які не здатні працювати в залі, будь ласка, йдіть на

фронт. На фронті вас чекають, якщо ви не можете в залі працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

I остання репліка. Борислав Береза. Прошу ввімкнути мікрофон.

БЕРЕЗА Б.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №213, м. Київ, самовисуванець). Шановні депутати! Група "Укроп" у повному складі, тобто всі ті, хто зараз є в залі живий та здоровий, за винятком одного пораненого, бо він був на фронті, буде голосувати за цей законопроект. Ми працюємо і, бачите, не входячи до вашої коаліційної більшості, підтримуємо ті законопроекти, які, ми вважаємо, покликані щось змінити в суспільстві. Ми будемо вдячні, якщо коаліція зможе об'єднатися навколо дуже важливих законопроектів. А ще ми будемо вдячні, якщо коаліція не буде провалювати законопроекти, як сьогодні, коли вона не підтримала ініціативу нашого колеги щодо Контрольної комісії з питань приватизації.

Давайте голосувати, бо це наша праця. А ті, хто не хоче, дійсно, може йти на передову, там зараз ще потрібні штики. Якщо ви не можете працювати тут, працюйте там.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Ще раз із заключним словом виступить голова комітету Микола Княжицький. Прошу ввімкнути мікрофон.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Я не думаю, що це принциповий момент, який має розділити зал. Я думаю, що це принциповий момент, який має об'єднати зал. Тим більше, як я сказав,

ми розглянемо пропозиції інших народних депутатів і достатньо швидко підготуємо наступний проект постанови.

Оскільки у мене особисто картка не спрацювала на очах у президії і присутніх тут депутатів, я просив би повернутися до цього питання, проголосувати і дати нам можливість у найближчий термін підготувати наступний проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні депутати! Справді, ми можемо такі проекти постанов приймати кожні два-три тижні. Не можна загальмовувати прийняття рішення через те, що якась з пропозицій не ввійшла в тіло законопроекту. Тому я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення до голосування. Я прошу депутатів відкинути особисті амбіції. Якщо ваші пропозиції не були враховані, комітет розгляне їх і внесе наступний проект постанови. А зараз я прошу повернутися до голосування, щоб ми змогли прийняти проект постанови в цілому.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію про повернення до голосування проекту Постанови "Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2015 році" (№1752). Прошу проголосувати.

"3a" — 235.

Дякую за підтримку.

А тепер, шановне товариство, ми маємо проголосувати за прийняття проекту Постанови "Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2015 році" (№1752) з поправками, які були підтримані в залі, в другому читанні і в цілому. Шановні колеги, я прошу підтримати даний проект постанови і проголосувати. Будь ласка.

"3a" — 241 *(Оплески)*.

Дякую за підтримку. Дякую голові комітету і всьому комітету за професійну та якісну роботу.

Переходимо до розгляду останнього на сьогодні питання— Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті" щодо посилення захисту прав позичальників" з пропозиціями Президента України (реєстраційний номер 1610).

До доповіді запрошується голова Національного банку України Гонтарева Валерія Олексіївна. Будь ласка, ввімкніть мікрофон на трибуні.

ГОНТАРЕВА В.О., голова Національного банку України. Доброго дня, шановний Голово, шановні народні депутати України! Президентом України застосовано право вето до Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про мораторій на стягнення майна громадян України", наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті" щодо посилення захисту прав позичальників", прийнятого Верховною Радою України 28 грудня 2014 року.

Рішення Президента України щодо застосування вето до прийнятого закону пояснюється тим, що, замість комплексного вирішення проблем, пов'язаних з виконанням громадянами зобов'язань за кредитами в іноземній валюті, цим законом лише вносяться зміни до базового закону з метою уточнити вже існуючий механізм заборони на стягнення майна таких громадян.

Базовим законом з червня минулого року встановлено заборону на стягнення майна осіб, які мають валютні кредити, та фактично позбавлено кредиторів права задовольняти свої законні вимоги за рахунок заставленого майна боржника. Встановлений мораторій є неприпустимим втручанням у господарську діяльність, створює значні реальні загрози для настання неплатоспроможності банків та позбавляє їх можливості виконувати свої зобов'язання перед вкладниками. Він також є дискримінаційним щодо позичальників, які сумлінно виконують власні зобов'язання перед банківськими установами. Такий підхід є неприйнятним, оскільки

лише відтерміновує на невизначений строк вирішення проблем валютних позичальників, залишаючи їх сам на сам зі зростаючим боргом.

З огляду на те, що існуючий мораторій на стягнення майна є тимчасовим і вимушеним заходом, вважаємо, що зусилля всіх органів державної влади повинні бути спрямовані на комплексне вирішення проблем валютних позичальників, які спричинили запровадження такого мораторію, а не на вдосконалення механізму реалізації цього мораторію. Наслідком такого вдосконалення може стати безстрокове існування цього обмеження.

Виходячи з викладеного, Президент України пропонує Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті" щодо посилення захисту прав позичальників" відхилити.

Наступним логічним кроком вбачається скасування базового Закону "Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті" з одночасним комплексним вирішенням питань валютних позичальників.

У той же час хочу наголосити, що умовами Меморандуму з Міжнародним валютним фондом передбачено, що Національний банк підтримує добровільний діалог між позичальниками та банківськими установами щодо конвертації та реструктуризації валютних кредитів. Національний банк не ставить за мету втручатися в двосторонні відносини між банком та позичальником, натомість робить все можливе для забезпечення знаходження справедливого компромісу між ними.

Шановні депутати, Національний банк чітко усвідомлює складність ситуації, в якій опинилися такі суб'єкти вітчизняної економіки, як банки і позичальники, у зв'язку з реалізацією валютних ризиків, що накопичувалися роками. Інформуємо вас, що на сьогодні Національний банк веде активну роботу над створенням

механізмів реструктуризації валютних кредитів, що базуються на принципах свободи договору.

Результатом тривалого процесу узгодження позицій учасників відносин стало розроблення Меморандуму щодо врегулювання питання реструктуризації споживчих кредитів в іноземній валюті. Активними учасниками діалогу в рамках даного меморандуму стали банки, у загальному портфелі яких іпотечні кредити в іноземній валюті становлять понад 90 відсотків.

Якщо ви пам'ятаєте, ще влітку було прийнято в першому читанні законопроект Князевича, який, на жаль, став уже неактуальним, тому що нинішній ринковий курс не відповідає тому, який був улітку. Потім розглядався меморандум, який погоджували банки, Громадська рада при Національному банку та Національний банк. Але, на жаль, і це не було підтримано. Тому зараз банками та Національним банком розглядається меморандум, ключові положення якого я хочу назвати.

Перш за все це можливість реструктуризувати споживчі кредити в іноземній валюті, що забезпечені іпотекою, залишок за основною частиною яких на 1 січня 2015 року не перевищував 2,5 мільйона гривень за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком на 01.01.2014 року, та перевести суми заборгованостей за цими кредитами у гривню за курсом на день реструктуризації.

За кредитом не повинно бути непогашеної заборгованості станом на початок 2014 року; кредит отримано позичальником для придбання житлової нерухомості, яка є єдиним житлом позичальника.

Прощення різниці між курсом на день реструктуризації та договірним курсом, а саме 50 відсотків заборгованості за кредитом на соціальне житло (соціальним вважається єдине житло фізичної особи, загальна площа якого не перевищує 60 квадратних метрів — для житлових будинків).

За іншими кредитами банки зобов'язані здійснити прощення різниці на суму не менше ніж 25 відсотків заборгованості.

Прощення суми різниці реструктуризованого кредиту (на яку нараховується фіксована відсоткова ставка 0,01 відсотка річних) між курсом іноземної валюти кредиту на день реструктуризації та офіційним курсом іноземної валюти, встановленим Національним банком на 01.01.2012 року, пропорційно погашенню боржником заборгованості за кредитом.

Фіксація відсоткової ставки суми кредиту, яка була реструктуризована за офіційним курсом, встановленим Національним банком на 01.01.2012 року, на рівні, не вищому, ніж зазначено в договорі споживчого кредиту в іноземній валюті, упродовж трьох років з моменту реструктуризації.

Списання банком неустойки, яка виникла через неналежне виконання позичальником кредитних зобов'язань на момент реструктуризації.

І найголовніше— обмеження відповідальності позичальника за реструктуризованим споживчим кредитом тільки предметом іпотеки.

Вказаний меморандум вже підписали 12 банків, що мають в портфелі найбільше кредитів фізичних осіб в іноземній валюті. НБУ активно працює з іншими банками щодо добровільного приєднання до цього меморандуму.

Банки, які приєднались до меморандуму, забезпечать внесення змін до кредитних договорів з позичальниками та проведення реструктуризації зобов'язань за споживчими договорами в іноземній валюті, визначеної цим меморандумом.

Водночас умовою набрання сили меморандумом є внесення до Податкового кодексу України змін, які дозволять банкам безболісно, зокрема без створення додаткових податкових зобов'язань, пом'якшувати умови виконання позичальниками договорів, прощати борг або його частину, а також відшкодовувати безнадійну заборгованість за рахунок створених страхових резервів.

Звертаю вашу увагу, що банки погодилися добровільно взяти на себе частину збитків, пов'язаних із знеціненням курсу гривні у 2014 та 2015 роках. Лише прямі витрати банків, які мають найбільший портфель валютних кредитів, від прощення частини реструктуризованого кредиту становитимуть близько 15 мільярдів гривень, або 40 відсотків від загального обсягу кредитів, що підлягають реструктуризації відповідно до умов цього меморандуму.

Іншим негативним наслідком для банків є збільшення попиту на іноземну валюту, яка буде необхідна для входження ними в ліміти відкритої валютної позиції у разі конвертації валютних кредитів у гривню.

Реструктуризація валютних кредитів на умовах меморандуму призведе також до порушення найбільшими банками-кредиторами економічних нормативів. Однак банки свідомо готові здійснити всі ці витрати задля підтримки рівноваги в суспільстві та на фінансовому ринку в цей складний для країни час. Національний банк готовий їх у цьому підтримати.

З огляду на вказане та з метою суттєвого вирішення існуючих проблем, пов'язаних з кредитами в іноземній валюті, створення умов для підвищення зацікавленості банків-кредиторів приєднатися до меморандуму, ініційованого Національним банком, та виконання міжнародних зобов'язань України пропонуємо парламенту в найкоротші терміни розглянути проект Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо реструктуризації кредитних зобов'язань з іноземної валюти в гривню)" (№0939) та прийняти його, а також визнати таким, що втратив чинність, Закон України "Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті".

Підсумовуючи сказане, пропоную вам, шановні народні депутати, підтримати позицію Президента України щодо відхилення Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого

як забезпечення кредитів в іноземній валюті" щодо посилення захисту прав позичальників", а також скасувати діючий мораторій на стягнення майна громадян, наданого як забезпечення кредитів і іноземній валюті.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую.

Перед тим як надати слово співдоповідачу, хочу вас проінформувати про порядок розгляду даного питання. Воно не може розглядатися за скороченою процедурою. Ми зараз заслухаємо співдоповідача. Потім буде 10 хвилин на запитання і відповіді. Тому прошу фракції, які хочуть поставити запитання, сконцентруватись і визначитись із запитаннями. Після того — заключне слово доповідача. І голосуємо.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А виступити від фракцій...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Виступи від фракцій за Регламентом, почитайте уважно, під час розгляду даного питання не передбачено.

Ми працюємо до закінчення розгляду даного питання.

Запрошую до слова голову Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності Рибалку Сергія Вікторовича.

Напевно, нема необхідності використовувати аж п'ять хвилини?

РИБАЛКА С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загально-державний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Три хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, три хвилини.

РИБАЛКА С.В. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Наприкінці минулого року ми з вами майже конституційною більшістю ухвалили зміни до чинного закону щодо мораторію на відчуження житла валютних позичальників. Ми планували закрити дірки в цьому законі, який діє з минулого літа і стосується єдиного — житла, та й то з обмеженням площі. Дійсно, валютні позичальники потребують допомоги.

Члени профільного комітету, які є представниками різних фракцій, пропонують парламенту подолати президентське вето. Наголошую: якщо залишимо все, як є, буде можливість обійти чинний мораторій, і це збільшить соціальну напругу, про яку йдеться в зауваженнях Президента.

Щоб ви краще розуміли відчай людей, наведу одне із величезної кількості звернень до комітету. Сергій Саєнко, пенсіонерчорнобилець, інвалід ІІ групи, взяв кредит у доларах. Тоді це було 325 тисяч гривень. А через 8 років платежів він винен банку майже 564 тисячі гривень, і тепер банк через суд хоче забрати його квартиру. Ми зобов'язані дати шанс цим людям та зберегти дах над їхньою головою.

Я хочу звернутися до всіх фракцій: проголосувавши за, ви лише підтвердите свою принципову позицію, яку вже мали можливість підтвердити двічі під час розгляду цих змін. Я звертаюсь до мажоритарників: підтримайте, будь ласка, цей закон, і вам не буде соромно дивитись людям в очі. Курс долара зростає. Тому від імені фракції Радикальної партії, від імені профільного комітету та позичальників прошу підтримати цей закон. Від кожного з вас залежить, чи залишаться ці люди з дахом над головою взимку.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за доповідь.

Тепер у нас є можливість поставити запитання Гонтаревій Валерії Олексіївні.

Прошу народних депутатів записатися для запитань. Будь ласка.

Валеріє Олексіївно, ваше місце обладнане мікрофоном, щоб ви могли відповідати.

Прошу надати слово для запитання пані Кужель.

КУЖЕЛЬ О.В. Пані голово Національного банку! Ви знаєте, що діє закон, яким парламент минулого скликання заборонив відчуження квартир, наданих як забезпечення іноземних кредитів. Даним законом, який Президент заветував, забороняється за написом, вчиненим нотаріусом, продавати житло. Банки, діяльність яких ви згідно із нашим дорученням повинні контролювати, продають житло громадян, використовуючи нотаріусів.

У мене є таке запитання. Ви тут з трибуни заявили, що не будете втручатися в цю ситуацію. Чому тоді ви нав'язали Президенту це вето і залишили людей один на один з шахраями — колекторами і банками, яким ви дозволяєте банкрутувати?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу ввімкнути мікрофон для відповіді.

ГОНТАРЕВА В.О. Треба вирішувати питання по суті. На жаль, мораторій— це не є вирішення питання по суті. Ще раз вас закликаю вирішити питання по суті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за ґрунтовну відповідь. Слово надається Іллєнкові Андрію Юрійовичу для запитання.

ІЛЛЄНКО А.Ю. Прошу передати слово Михайлу Головку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Головко. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

ГОЛОВКО М.Й., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №164, Тернопільська область, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Свобода"). Всеукраїнське об'єднання "Свобода". Валеріє Олексіївно, у мене є таке запитання до вас. Чому завжди вибудовується така система, щоби в черговий раз обдирати простих українців і ні в якому разі жодним чином не йти їм назустріч. Адже ми бачимо, що ви рефінансуєте великі банки, в тому числі банки з російським капіталом. "Брокбізнесбанк" взагалі збанкрутував, а ви перед тим давали йому рефінансування. Хто має нести за це відповідальність? В кінцевому результаті ніхто не пропонує поступки простим українцям. Чому в нас не діє закон про банкрутство фізичних осіб? У людей забирають майно, після того ще змушують до кінця життя сплачувати вічну кабалу. Коли це зупиниться?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу ввімкнути мікрофон для відповіді.

ГОНТАРЕВА В.О. Ще раз підкреслюю найважливіший пункт меморандуму, який зараз розглядається банками та Національним банком, я на ньому наголошувала в моїй доповіді: обмеження відповідальності позичальників тільки предметом іпотеки. Якщо не можеш сплачувати, віддай квартиру банку. Це так. А як існувати банківській системі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово має Олександр Абдуллін. Прошу ввімкнути мікрофон.

АБДУЛЛІН О.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична

партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Прошу передати слово Сергію Соболєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Соболєв, будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. "Батьківщина". Валеріє Олексіївно, у мене цілком конкретне запитання до вас. У зв'язку з тим що курс долара зріс, парламент ухвалив рішення, як захистити таких вкладників. Бо проблема ж не тільки в тому, що треба віддати, наприклад, квартиру, щоб погасити борг. Ви ж чудово знаєте: позичальник віддав квартиру, але борг не погасив, бо банк далі йому накручує відсотки, і він мусить все життя платити.

Скажіть, будь ласка, який ви пропонуєте варіант, як вийти з цієї ситуації? Цим законом ми запропонували не лише судам, а й нотаріату не відчужувати майно громадян, і це природно. Поки не буде напрацьований закон, який захистить громадян, діє цей режим. Завтра буде закон — все, він діє, нема питань.

Тому наша пропозиція ні в якому разі не провалити цей закон сьогодні, а дати можливість громадянам хоча б на якийсь час реструктуризувати свої борги і...

ГОНТАРЕВА В.О. Мене не почули. Перш за все цей закон не вирішує питання по суті. Якщо ви пам'ятаєте, законопроект Князевича голосувався в першому читанні ще влітку, тоді курс був 11,7 гривні за долар. Після того ми ще раз це питання розглядали. Треба вирішувати його по суті. Як вирішувати по суті, я вам доповіла. Перш за все це реструктуризація кредитів, яка погоджена з банками. А щодо відповідальності, то ще раз підкреслюю, що відповідальність позичальника обмежена тільки предметом іпотеки, нічого більше банк вимагати не зможе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу ввімкнути мікрофон Борислава Берези для запитання. Будь ласка.

БЕРЕЗА Б.Ю. Пане Парубій, будь ласка, передаю слово Міщенку Сергію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Сергій Міщенко має слово для запитання.

МІЩЕНКО С.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №98, Київська область, самовисуванець). Дякую. Київщина, 98-й округ. У мене немає запитань до голови Національного банку. Якщо хтось пропонує викидати людей на вулицю, то в мене до нього запитань з цього приводу не виникає.

У мене є звернення до своїх колег. Ми зараз не повинні завалити цей закон. Ми повинні подолати вето або проголосувати за те, щоб закон направити на доопрацювання. Відповідно до статті 135 Регламенту у нас така можливість є: 226 голосами направити закон на доопрацювання в комітет. Відпрацювати нову редакцію, скоротивши термін підготовки з 30 до 14 днів, і внести її в зал. Це єдиний вихід для того, щоб дати відповідь нашим громадянам, що їм робити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, буде реакція, відповідь? Якщо ні, тоді слово для запитання надається Шлемку Дмитру Васильовичу, Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина".

ШЛЕМКО Д.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина").

Прошу передати слово народному депутату Кужель Олександрі Володимирівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кужель, будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні колеги! Я прошу всіх народних депутатів уважно мене послухати. Діє закон, який не дозволяє банкам через суди забирати майно. Ви знаєте, що банки забирали квартири за ринковою ціною, не враховуючи, що вони були в заставі під кредити. Потім у людей знову зростали борги. Цей закон не зупинив продажу квартир за копійки колекторам. Крім того, він діятиме тільки до моменту, поки Кабінет Міністрів з Національним банком не розробить пропозиції, як це врегулювати в законний спосіб для захисту людей. На жаль, ні Національний банк (пані Гонтарева сказала, що ми не будемо втручатися), ні уряд не пропонують такий закон, а люди приходять під стіни Верховної Ради. Закон, який ми розглядаємо, дозволяє нам взяти на себе відповідальність...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершили? Добре. Я розумію, що це був виступ, а не запитання, і відповідати не потрібно. Тому я надаю слово Порошенку Олексію Петровичу для запитання. Будь ласка, ввімкніть мікрофон.

ПОРОШЕНКО О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №12, Вінницька область, партія "Блок Петра Порошенка"). Прошу передати слово народному депутату Домбровському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, ввімкніть мікрофон народного депутата Домбровського.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №11, Вінницька область, партія "Блок Петра Порошенка"). Виборчий округ №11, місто Вінниця. Шановна пані Гонтарева! Я хочу сказати, що Національному банку не вдасться відмахнутися від проблеми валютних кредитів, тому що, вона, крім юридичних і фізичних осіб, щодо яких ми дебатуємо, зачепила в Україні, і дуже серйозно, міста, містечка, села. Зокрема, міські ради взяли валютні кредити на реформування теплових мереж, водоканалів, доріг від міжнародних фінансових установ, Світового банку, Європейського банку реконструкції і розвитку. За нинішнього валютного курсу ні з бюджету, ні за рахунок тарифів вони не зможуть повернути ці кредити. Запитання: чи розуміє Національний банк цю проблему і в який спосіб допомогти містам і селищам її вирішити?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Прошу відповісти.

ГОНТАРЕВА В.О. Я вам вже сказала, що Національний банк дуже активно працює з банками, що ми розробили цей меморандум на добровільних засадах. Це позиція виключно Міжнародного валютного фонду, так звана "prior action". Ми не можемо втручатись у цю проблему шляхом прийняття закону. Я вам уже доповіла, які умови. Звісно, це соціальне житло, буде реструктуризація заборгованості та прощення на 50 відсотків. Я все це вам доповідала у своїй промові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Останнє запитання. Лідер Радикальної партії Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Пані Гонтарева! Коли ви прийшли на посаду голови Національного банку, курс був 8 гривень за долар. Сьогодні внаслідок вашої ганебної діяльності ми маємо вже курс 26 гривень за долар, на чорному ринку — 30 гривень за долар. Я звертався до Президента і вчергове, користуючись нагодою, звертаюсь з проханням внести до Верховної Ради подання про звільнення вас із посади голови Національного банку. Працюючи на цій посаді, ви завалили українську економіку, довели до зубожіння мільйони українських громадян через знецінення їхніх заощаджень, зарплат і пенсій. Коли людей викидають з квартир, бо вони не можуть сплатити борг по 30 гривень за долар, ви сидите в парламенті, посміхаєтесь, вам весело, бо ви не були в шкурі цих позичальників. Ви робите вигляд, що це не ваша справа. Якщо це не ваша справа, йдіть геть з посади, хай прийде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу дати можливість завершити. Десять секунд.

ЛЯШКО О.В. ...на цю посаду той, хто сприйматиме біль мільйонів українських громадян як свій, хто використовуватиме інструменти Національного банку для стимулювання економічного розвитку, для створення робочих місць...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Валеріє Олексіївно, ви маєте змогу і відповісти, і сказати заключне слово відразу. Можна це об'єднати. Ви можете виступати з місця, можете — з трибуни, як вам зручніше. Якщо з місця, тоді, будь ласка, ввімкніть мікрофон.

ГОНТАРЕВА В.О. Останнє слово (Сміх, пожвавлення в залі).

Я чула таку ж саму річ від пана Ляшка два місяці тому, три місяці тому... *(Шум у залі)*. Тому я вважаю, що я маю доповідати

про суть справи, а якщо хтось цей цирк тут влаштовує, ну, що я можу зробити?

Про суть справи. Ще раз пропоную це питання вирішувати комплексно та виходячи з його суті. Суть справи полягає в тому, ще раз наголошую, що є добровільний меморандум, який підпише більшість українських банків. Меморандум уже підписали 12 банків. Ми зараз дискутуємо цю тему з банками, в портфелі яких 90 відсотків становлять ці запозичення. Я впевнена, що банки підпишуть цей меморандум. Так, він передбачає списання тільки 50 відсотків заборгованості за кредитами на житло, яке ми визначили як соціальне. Це і є допомога банківської системі нашим позичальникам. Якщо хтось брав кредит не на житло для проживання, яке є єдиним житлом, а для спекулятивних операцій, на нього теж може поширюватися дія цього меморандуму, але тоді буде списання не 50 відсотків заборгованості. Більшого банківська система собі дозволити не може. Це становитиме 15 мільярдів гривень збитків для банківської системи. Я вам вже це доповіла.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Ніхто не записався від фракції "Народний фронт". Але фракція має право на виступ. Це буде останній виступ. Ємець. Прошу ввімкнути мікрофон. Після того ми розпочнемо голосування: спочатку — пропозиції Президента, потім — про подолання вето. Тому прошу всіх депутатів зайти в зал і підготуватись до голосування.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія "Народний фронт"). Дякую. Шановні колеги! Пані Гонтарева! Будь ласка, послухайте, що я вам хочу сказати. Будь ласка, на секунду вашої

уваги. Пані голова Національного банку, я вам хочу лише дві цитати навести.

Перша — із Закону України "Про Національний банк України": "Відповідно до Конституції України основною функцією Національного банку є забезпечення стабільності грошової одиниці України". Це стаття 6, в якій визначена основна функція Національного банку.

Друга цитата — це слова, сказані вами декілька тижнів тому: "доллар по 20 гривен как вариант мы не рассматриваем и не рассчитываем".

Тоді, будь ласка, скажіть для громадян України, особливо для тих, які мають валютні кредити, на яку ціну української валюти їм розраховувати на кінець цього тижня?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народних депутатів прошу зайти в зал для того, щоб ми змогли провести результативне голосування (Шум у залі). Шановне товариство, ми розглядаємо питання. Якщо народні депутати не приходять в зал для роботи, претензії мають бути не до головуючого, а до голів фракцій. Я прошу не кричати! Це засідання Верховної Ради України, а не балаган на базарі! Якщо є потреба комусь виступити, підходьте, ми це погодимо.

Товариство, першою була пропозиція підтримати пропозицію Президента. Вона і буде сигнальною *(Шум у залі)*.

На голосування буде поставлено дві пропозиції. Перша — підтримати пропозицію Президента про відхилення даного закону. Друга — подолати вето (Шум у залі). Ми не можемо перервати розгляд питання і не можемо його перенести на завтра. Розгляд питання має бути завершений сьогодні (Шум у залі). Потім будемо голосувати інші пропозиції, якщо жодна з озвучених не знайде підтримки. Якщо жодного рішення не приймемо, будемо обговорювати, як нам діяти далі. Але зараз ми повинні провести

голосування щодо двох пропозицій, і перша з них — підтримати пропозицію Президента. Прошу бути уважними під час цього голосування, воно є резонансне. Прошу зайняти свої робочі місця і підготуватись до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція комітету щодо Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті" щодо посилення захисту прав позичальників" підтримати пропозицію Президента про відхилення закону (реєстраційний номер 1610). Хто підтримує пропозицію Президента, прошу проголосувати (Шум у залі). Увага! Пауза! Зупиніть голосування!

Я ще раз сформулюю, щоб було зрозуміло. Першою ми голосуємо пропозицію комітету...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ви сказали, що комітет пропонує підтримати пропозицію Президента. Комітет навпаки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми голосуємо пропозицію Президента про відхилення закону. Це буде перше наше голосування з цього питання. Будьте уважними! Тобто перше наше голосування за підтримку пропозиції Президента. Усім зрозуміло в залі, за що ми голосуємо?

Прошу підготуватись до голосування. Прошу проголосувати тих, хто підтримує пропозицію Президента. Будь ласка, голосуємо.

Дякую вам.

Наступна пропозиція, яку ми повинні поставити на голосування згідно з Регламентом, це пропозиція про подолання вето Президента України (Шум у залі).

Товариство, давайте зробимо паузу і порадимось. Ми розглядаємо питання. Згідно з Регламентом ми не можемо

переривати розгляд. У залі мало депутатів. Давайте обміняємося думками від фракцій. Пропонуйте, як нам далі діяти. Будь ласка, по хвилині. Висловіть свої пропозиції і думки.

"Блок Петра Порошенка". Будь ласка, які ваші пропозиції? Подолання вето, так?

Пропозиція від фракції "Батьківщина". Сергій Соболєв.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги! Коли не знаємо, що робити, треба діяти згідно з Регламентом. Зараз 14 година 16 хвилин. Оскільки не було продовжено ранкове засідання, маємо всі підстави його закрити. Є пропозиція зібратися комітету і визначитися з рішенням щодо цього закону. Тоді згідно з Конституцією і Регламентом ми проголосуємо за нову редакцію закону, і питання буде знято. Інших варіантів у нас немає. Зараз ми вже голосувати не можемо — на годиннику 14 година 16 хвилин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я тільки нагадаю, що я продовжив засідання до закінчення розгляду цього питання згідно з Регламентом.

Прошу, Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Я прошу громадян України, які зараз дивляться трансляцію засідання Верховної Ради, бути уважними і зрозуміти, що відбувається в залі. Для того щоб не голосувати за вирішення цього надзвичайно резонансного і важливого для мільйонів українських сімей питання, значна частина депутатів просто витягла картки і змилася з залу. Побоялися брати на себе відповідальність за прийняття рішення. Ми бачимо, що 300 голосів для подолання вето немає. Водночас головуючий правильно каже: ми не можемо переривати розгляд питання.

Тому в мене є пропозиція. Зараз ставимо на голосування пропозицію про подолання вето. Очевидно, що ця пропозиція підтримки не знайде. Після цього приймаємо рішення про

направлення закону до комітету для підготовки в новій редакції і внесення до залу. Це буде правильно і відповідатиме нормам Регламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Олегу за пропозицію.

Будь ласка, виступ від "Опозиційного блоку". Останній. Хто буде виступати?

Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Опозиційний блок"). Дякую. Шановні народні депутати України, в мене прохання до всіх: давайте дотримуватися Регламенту. Ми вже перейшли до голосування з цього питання, і треба його завершити відповідно до Регламенту. Доцільним вважаємо направити закон у комітет для того, щоб була напрацьована нова редакція. Дуже хотілося б, щоб не повторилася історія, як із законопроектом №1317, який голосувався 5 лютого і рішення щодо якого не може вважатися прийнятим. Іми наполягаємо на скасуванні рішення Верховної Ради про прийняття в цілому як закону проекту закону №1317 як такого, що було прийнято з порушенням Регламенту. Приймаючи рішення щодо цього закону, який є дуже важливий для людей, не можна порушувати Регламент. І треба відстоювати інтереси людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні депутати, я прошу не гратися словами і не займатися маніпуляцією. Згідно з Регламентом розгляд питання має бути завершено. Потім Верховна Рада України, маючи політичну волю, може прийняти будь-яке рішення. В даному випадку я підтримую Олега Ляшка, який у виступі правильно зазначив: ми маємо діяти виключно згідно з Регламентом. Кожен народний

депутат має право висловити свою думку шляхом голосування. Кожна фракція має можливість сконсолідувати своїх депутатів для голосування. Але ми не можемо порушувати Регламент.

Тому зараз я ставлю на голосування пропозицію про подолання вето Президента України (Шум у залі). Добре. Будь ласка, ще один виступ, бо ви не можете заспокоїтись, хлопці.

Іван Крулько, будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Шановні колеги! Для того щоб не було жодних нарікань з приводу того, є народні депутати в залі чи не є, я пропоную головуючому провести зараз додаткову реєстрацію депутатів у сесійній залі. Якщо ми побачимо, що в нас немає навіть 226 голосів, як ми можемо приймати рішення? Засідання треба закрити, оскільки воно не є повноважним для прийняття будьякого рішення. Зробіть, будь ласка, цю регламентну дію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за пропозицію.

Отже, ще раз кажу, що я ставлю на голосування пропозицію про подолання вето Президента України. Хто підтримує подолання вето, прошу проголосувати. Прошу визначатися шляхом голосування. Будь ласка.

"3a" — 129.

Пропозиція не набрала необхідної кількості голосів. Тепер давайте порадимось. Ми можемо даний закон направити в комітет, але в нас немає достатньої кількості голосів для прийняття такого рішення.

Тоді на цьому ранкове засідання Верховної Ради України я оголошую закритим. Зберемося завтра о 10-й годині ранку для продовження нашої роботи. Дякую вам.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України ГРОЙСМАНА В.Б. звернулася із заявою народний депутат України ФРІЗ І.В. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка"): "На пленарному засіданні Верховної Ради України 11 лютого 2015 року під час поіменного голосування в другому читанні і в цілому проекту Закону "Про відкритість використання публічних коштів" (№0949) я голосувала за, проте не спрацювала картка і мій голос не було враховано.

Зважаючи на викладене, прошу врахувати мій голос "за" в результатах голосування щодо прийняття в другому читанні і в цілому проекту закону №0949 та внести відповідні зміни на сайті Верховної Ради України".